

Agro-ecologische principes

Elke onderzoeksvraag binnen het LL AE en Bio zal getoetst worden aan de volgende AE principes, waarbij een grondige contextanalyse het beoordelingskader mee voedt.

Duurzame agro-ecosystemen moeten rekening houden met de volgende **ecologische principes** (Reijntjens et al., 1992; Altieri, 1995; Debruyne et al. 2016):

Deze zijn:

- ✓ Biomassa recycleren, beschikbaarheid van nutriënten optimaliseren en zorgen voor evenwichtige nutriëntenstromen.
- ✓ Gunstige bodemcondities garanderen voor plantengroei, door een goed beheer van het organisch stofgehalte en door het stimuleren van het bodemleven. Deze zorg moet bereikt worden met zo weinig mogelijk petrochemische middelen (bemesting, pesticiden, fossiele brandstoffen).
- ✓ Verliezen minimaliseren van wat zonlicht, water en bodem te bieden hebben door microklimaat beheer, wateropvang en bodembeheer door middel van groenbedekking en door territoriale complementariteit van veeteelt en gewasproductie.
- ✓ Streven naar diversificatie, in soorten én genetisch, binnen het agro-ecosysteem, zowel in tijd als in ruimte.
- ✓ Gunstige interacties en biologische synergiën verbeteren tussen de verschillende componenten van agrobiodiversiteit, ter bevordering van ecologische sleutelprocessen en ecosystemendiensten.

De **socio-economische** dimensie van agro-ecologie wordt omschreven in de volgende 10 thema's (Dumont et al., 2016):

- ✓ *Environmental equity*: een verbetering van environmental equity door bij elke economische beslissing rekening te houden met negatieve milieukundige externaliteiten
- ✓ Financiële onafhankelijkheid: landbouwers en landbouwersorganisaties hebben controle over de eigen economische en technische beslissingen, ook indien dit een verminderd gebruik van externe inputs inhoudt. Dit thema staat los van de interactie met de consument
- ✓ Markttoegang en autonomie: toegang tot en onafhankelijkheid van markten en collectieve productie- en verwerkingsstructuren voor landbouwers
- ✓ Duurzaamheid en adaptatievermogen: duurzame en adaptieve landbouwersorganisaties, in de eerste plaats door hun inbedding in een netwerk van landbouwers, consumenten, technische adviseurs, en wetenschappers
- ✓ Diversiteit en uitwisseling van kennis: traditionele, praktijk-, en wetenschappelijke kennis wordt uitgewisseld tussen de leden van de organisatie
- ✓ Sociale gelijkwaardigheid: gelijkwaardigheid tussen alle stakeholders op alle niveaus van het agrovoedingssysteem
- ✓ Partnerschap tussen producenten en consumenten: dit partnerschap wordt gekenmerkt door een, al dan niet formeel, sociaal contract tussen producenten en consumenten
- ✓ Geografische nabijheid: nabijheid tussen de verschillende stakeholders in de verschillende fasen van productie, verwerking en consumptie

- ✓ Rurale ontwikkeling en behoud van het ruraal netwerk: het agrovoedingssysteem draagt bij aan rurale ontwikkeling en het behoud van het ruraal netwerk
- ✓ Gelijktijdige toepassing van de verschillende principes in de praktijk: de principes waar een organisatie voor staat dienen gelijktijdig te worden toegepast, niet afzonderlijk

Belangrijk bij deze socio-economische principes is de complexiteit ervan en het feit dat de vertaling van deze principes naar lokale praktijken afhankelijk is van de lokale milieu en socio-economische context.

Referenties

- Altieri M.A (1995). *Agroecology: The Science of Sustainable Agriculture, 2nd ed.*, Westview Press.
- Debruyne L., Triste L., Marchand F. (2016). Referentiekader Agro-ecologie en educatie.
- Dumont A., Vanloqueren G., Stassart P., Baret P. (2016). Clarifying the socio-economic dimensions of agroecology: Between principles and practices. *Agroecology and sustainable food systems*. Volume 40 (1), 24-47.
- Reijntjens C., Haverkort B., Waters-Bayer, A. (1992). *Farming for the future*, MacMillan Press.